

Изази суботом.

Цијена:

За ЦРНУ ГОРУ на год. 4 ф.,
на по године 2 ф., на четврт
године 1 ф.За АУСТРО-УГАРСКУ БОС-
НУ и ХЕРЦЕГОВИНУ на год.
6 ф., на по год. 3 ф., на четврт
године 1 ф. и 50 новч.За све остале земље годишње
20 фран. у злату, на по године
10 фран., на четврт год. 5 фран.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

ЛИСТ ЗА ПОЛИТИКУ И КЊИЖЕВНОСТ.

Претплата шаће се поштанском
уштинцом непосредно админи-
страцији „Гл. Црног.“ на Цети-
ње, или отпавиштвама поштом
на коју драго пошту, а коме је
наручије, може се претплатити
код г. *Петра Рамаковића*, К. Ц.
агента у Котору, а у Србији код
г. *Мите Стајића* књижара у *Бео-
град*. Допис се шаће уред-
ништву. Рукописи се не враћају.За огласе плаћа се: за сваку
ријеч или за број од пет цвѐра
па по три новчића за први пут,
а за сваки даљи пут по 2 новч.

ДВОРСКЕ И ДИПЛОМАТСКЕ ВИЈЕСТИ.

— ЊИ. ВВ. Књагиња Милена, Књаз Насљедник и Књагиња Милица, и ЊИ. СС. Књагиња Ксенија и Књаз Петар, са својим пратњама, стигли су у петак вечер с Ријеке у своју престоницу.

— Ономадне је држат парастос у дворској капели блаженопочившој Великој Књагињи Александри Петровној у присуству цијеле Књажевско породице, чладова руске легације, грчког и бугарског дипломатског престајника и наших великодостојника.

— Г. маркиз Кастелбјанко, извазредни посланик и опуномоћени министар италијански при Књажевском Двору, послје дужег допуста, стигао је ономадне из Рима на Цетиње.

— У недјелу је био у Двору објед у част г. пук. Сумарокова.

ПОЛИТИЧКИ ПРЕГЛЕД.

Цетиње, 5 мај.

Петроградско „Н. Времја“ говорећи са свим хладнокрвно о измијењеним царским здравицама у Берлину, односно тројног савеза, овако завршује: „Резултати тројног савеза не могу принудити народе, који га састављају, да се убједе, да је корисна и животна та политичка комбинација. Срца Цара Вилхелма и Франца Јосифа може бити да бију једногласно, али срца становништва Немачке, разнородне Аустрије и разорене Италије по свој прилици не би имала сљедовати њиховом примјеру. Тројни савез оживио је свој вијек и савремени политички положај упућује државе дијелом да улазе у нове политичке комбинације, а дијелом да се не вежу никаквим писменим уговором.“

То исто говоре и „Петроградске Вједомости“ на поменуте здравице, па овако настављају: „Ако су државе тројног савеза тако ватрено одане интересима мира, зашто оне не устану против Инглеске, која нарушава међународне законе и обичаје, те тако напада мали народ, који брани своју слободу? Напротив, њемачки Цар није хтио ни примити бурску депутацију, а по свој прилици јединодушни протест свих држава не шћаше остати глас вапјућег у пустињи и знатно шћаше допринијети брзом прекидању крвопролића. Покушај прекинути рат, који тако смућава душу — каква би то била прекрасна иницијатива, како би то била дубоко симпатична прослава пунољества њемачког Престолонаследника! Тај дан шћаше бити освећен подвигом справедливости и љубави према правди. И таквој прослави сви би се радо присајединили, видећи да сила није у сили него у љубави.“

На питање, што је требало на овај начин подгријевати у Берлину тројни савез, наоди се одговора у једном чланку полузваничног карак-

тера у „Хановерише Куриру“. Ту се вели да агитације пангерманиста у корист Бура мало да нијесу изазвале други тројни савез, англо-руско-француски. На инглеско питање, како би се Француска држала у случају инглеско-њемачког сукоба, француска влада била би одговорила: „За нас не постоји него једво питање, то јест питање Алсације и Лорене“. Иста Русија да је жељела приближити се Инглеској То је принудило Њемачку да потврди живот и снагу тројног савеза и да уздржи добре односе са Инглеском.

Други један њемачки лист, берлински „Локаланцејгер“, говорећи о берлинском састанку, вели, да се већ не може држати Бисмаркове ријечи, да источно питање не вриједи једне кости померанског гранатијера. Сада Њемачка има велике интересе особито у Анатолији. Између Русије и Аустрије постоји споразум, али се овај ограничава на уздржање „status quo“ на Балкану. Сада је опћи положај неизвјестан. У Француској од часа до часа може надвладати која личност, да повуче за собом народ и да наруши мир у Јевропи. И требало је показати да постоји тројни савез и да је снажан. Приближење к Инглеској утврђује тројни савез и опомниће оне, који би хтјели дати агресивно држање руско-француском савезу. Што се тиче узнемирења италијанске штампе односно аустријских тежња на Балкан, берлински лист вели, да италијанска штампа нема разлога, да се тога боји, јер тајни уговор, који постоји између Италије и Аустрије, који није познат ни Русији, обвезује обје државе, да једна без пристајања друге не може ништа предузимати на Балкану. Ово посљедње тврђење берлинског листа одма је било из Рима демонтирано.

К овоме из новог листа „Славјански Вјек“, што је у Бечу покренуо Рус др. Вердун, листови доносе сљедће обавјештење од једног старог дипломате: „Послије објаве рата између Турске и Грчке, 17 апр. 1897, бечка влада управила је ноте у Берлину у Рим, којима је тражила пристајање својих савезница на анексију Босне и Херцеговине, надајући се, да ће то пристајање и добити. Тијем је воће било изнепаћење, кад је из Берлина стигао одговор, да тројни савез уопће није био склопљен за агресивне сврхе, особито не на Балкану Још енергичнији био је италијански одговор, да ће Италија, у истом часу, кад Аустрија прогласи анексију Босне и Херцеговине, окупирати Арбанију. Да ублажи одговор из Берлина, Цар Вилхелм је одма 21 априла похитао у Беч. А који дан за тијем, 25 априла, Цар Франц Јосиф пошао је у Петроград. Споразум између Аустро-Угарске и Русије, о ком се још толико говори, био је закључен под утиском ових догађаја. Али на одлучни одговор из Рима Аустрија није остала равнодушна. Одма за тијем отпочела се градња тврђава у Боки Которској и у Тријенту, у што се потрошило тридесет милиона из заједничке активе, о којима је Коломан Сел говорио 30 јануара у заступничкој кући“

Навађајући ово откриће старог дипломата из „Славјанског Вјека“, загребачки „Обзор“ надоставља: „Јели се становниште тројног савеза о

анексији Босне и Херцеговине од онда промијенило, нарочито је ли што гледе тога преиначено и уговорено за боравка нашога монарха у Берлину, о ком новине још толико пишу, то је дакако још тајна, али није немогуће да ће се о том моћи штогођ дознати у делегацијама, које ће се већ прекојутра састати.“

Ми смо ово све покупили из разних листова, који су хтјели да растумаче најновије манифестације тројног савеза у Берлину, — просто из кроничарске дужности.

СА ЈУГО-АФРИЧКОГ БОЈИШТА.

Цетиње, 5 маја.

Инглеска војска тек је сада почела из Бломфонтена даље ка граници Трансвала продирати, и то продирале извршују двије војске на двије стране различне. Сам лорд Роберте, кренуо је из Бломфонтена на је најприје Брандфорт заузео. На ту сврху послао је дивизију Тукер на десно крило, дивизију Палекарев у средини, и бригаду Хутон на лијево крило. Док су дивизије Палекарев и Тукер удриле управо на Брандфорт, Хутон са јахачком пјешадом успио је да обиђе непријатеља иза леђа, овај је морао отегупити, и тако Брандфорт Инглеан заузеше. Ово је био први корак. Даље је отоген Робертеова војска кренула у двије колоне: генерал Хамилтон на десну а сам Роберте на лијеву страну, и док је први заузео Винбург, други је стигао у Смаддеел, и тако је маршал Роберте већ по пута учинио намеђу Бломфонтена и Кронштата, друге престолнице оранжеве државе послје губитка Бломфонтена. Пред инглеском војском у даљем продирању непријечила се ријека Заид, која утиче у Вал, и ту су Бури под командом Боте и Делареја чекали непријатеља. Отпор је био јак на линији 20 миља дугој. Инглеске вијести веле да су инглески губитци неанатни. Како наши телеграми доносе Роберте је већ стигао и у Кронштат, који је заузео без отпора.

Друга је тачка, с које Инглеан развијају своје операције, Климберли, са двоструком намјером, да ослободе Мафекинг и да продру у Трансвал са запада. Пред њима се непријечила ријека Вал, коју под Лордом Мегуеном нијесу могли прећи од како су Климберли заузел. Сад им је то пошло за руком под командом генерала Хунтера, који је имао ту на расположење бригаду Бартон и бригаду Пажет. Ријеку су прешли између Виндзортон и Фуртенстрена, и Бури су морали обје ове своје позиције напустити, пошто су их са толиким успјехом тако дуго бранили. Инглеске вијести не говоре ништа о претрпјеним губитцима. Али тај успјех још није помогао Мафекингу, као што се види из наших телеграма.

У исто доба и генерал Булер из Натала отпочиње оперирати противу Трансвала, и у кланцима Драконских гора престоје крвави догађаји, јер ту Бури трудно да ће уступати пред непријатељем, као кроз Оранжеву државу, куда може да развија све своје силе.

Али нас у велике изненађују вијести са југо-истока Оранжеве државе. „Рајтер“ доноси из Табанху (11 маја по н. к.): „Усљед договора бурских вођа, непријатељ се повратио на југ, и сада је у његовим рукама линија на истоку Табанхе, у дужини од сјевера на југ 20 миља. Коњица генерала Брабанта издржала је бој са једном непријатељском патролом. Очекује се, да ће опет до боја доћи.“ Друга „Рајтерова“ вијест из Мезеру од истога дана вели: „Оранжески Бури концентрирају се у знатном броју на утврђеним позицијама по висовима Коранабера на истоку линије Табанха — Винбург. Генерал Рундле наоди се на једној малој ријеци између Табанхе и Ледабранда.“ Дакле Бури нијесу још напустили југоисточни крај Оранжеве државе! Јели ту генерал Оливијер, о ком је била вијест да је искод Вепенера пошао ка Смитфилду? На сваки начин, када туда оперирају генерали Брабант и Рундле, то значи, да се абиља ту налазе знатне бурске силе.

И када бацимо поглед на карту, и уочимо растојање од Мафекинга на сјеверо-западу Трансвала, до југо-источног краја Оранжеве државе, тек тада можемо себи преставити грдни простор, по ком је вјештина бурског ратовања успјела да развуче и раздијели толику војску непријатељску. Отуда се види да Бури не мисле на одлучну битку ни на ријеци Валу ни код Преторије, знајући добро да непријатељ неће моћи побједу славити и кад Преторију заузме, док је њима оружје у рукама.

Тако изгледа, да ће рат још дуго трајати, на што се и Инглеан справљају, јер је и ономадне са Сењске Ријеке кренуо један инглески параброд са 1000 угарских коња пут јужне Африке.

ВЕЛИКА АРБАНИЈА.

Поводом арбанашког покрета, петроградско „Н. Времја“ доноси чланак под горњим насловом, који почиње признајући, да је организиран савез Арбанаса, који ствара острв у мору словенских народности, врло крупан значај у унутрашњем политичком животу балканског полуострва наших дана. Велика Арбанија створила се у току посљедних двадесет и пет година. Косовски вилајет, ова корјенита стара Србија, у сред које се налази знаменити манастир Дечани, данас је кроз мусулмански. У пећкој нахији почетком осамдесетих година било је 800 српских православних кућа, а сад их нема ни 200!

Арбанаса има до милион и по душа, од којих су добар дио на југо-западу Арбаније католици, а остали су сви Мухамеданци, фанатици виши у народности својој неголи у вјери. Гдје је још остало православних Срба, ту Арнаути играју улогу средовјечних барона. Убиство православног Србина остаје некажњено. Ту је стари обичај, да Арнаути годишњи откуп, само да на њих не падне. Ко не плаћа вазда је у опасност од њихових Турске власти и не траже умирати. Све што сељак има његово је само условно. Ако се хоће ожевити ваља да купи одобрење од Арнаута, јер иначе напануће на сватове. Када у село дође Арнаут из другог округа да ту живи, сељаци ваља да му ограда кулу својим материјалом без икакве накнаде. То све изгледа нењеројатно у Јевропи, али се све то збива у планинском скровитом предјелу, куд не пролазе путеви, гдје људи живе од вајкада не прелазећи границе својих долина, вјерујући више у силу суеједног разбојника, него ли у далеко правоуће. И када сретеш у којој варошници несретног сељака Србина, пригог и сухог у бијелом сукну, како покучен не гледајући ни десно ни лијево, гони на пазар своје натоварено кљусе, и нехотице му се дивити: зашто тако живи, зашто се не потурчи! И многи се и турче, а још више исељавају се...

А турски и аустријски политичари и арбанашка интелгенција, која има своје одборе у Бриндизи, Бечу и Букурешту, у току двајест и пет година радили су да уједине политичком мишљу ове дивљаке, који су се вазда раздјељивали међусобицама и крвном осветом. Они су сада близу успјеха. Српске области постале су арнаутским. Српско становништво, што се није исељило, по унутрашњости трпи као радничка сила и материјал за стварање велике Арбаније. Већ се преставници арбанашких племена сакупљају на периодичне конгресе, на којима захтјевају од Султана, да им уклони неповољне турске чиновнике, да им ослободи арестоване вође и т. д. и обично Султан уступа, а Арбанаси брзо иду к својој цијељи.

Ко сада прође Македонијом, тај ће увидјети, да овај дио балканског полуострва већ није онај, који је био прије двадесет година. Ту су се сада утврдили нови господари, и све се то збило, вели угледни петроградски лист, од како је Русија напустила Балкан.

ДОПИСИ.

Брезовице (у турској граници) 17 априла 1900. — Прошлого љета око Петровдане, Пренташ Уљо (Малисор), по вјери римокатолици, триви код извора унуку Вукоте Дашића, која је била пошла, да доне-

Загребу пази да су новци Уроша I били скоро исте вриједности као они млетачки савремени им. Али новац Стефана Драгутина није био сав исте вриједности. Нашло се бљега од савременог млетачког, а и таквог, који није одговарао својој стварној вриједности. Отуда г. Брунели закључује да је онај рашки краљ у Божанствој Комедији био Стефан Драгутин Сријемски, јер Урош Милутин, за живота Драгутинова није имао права да кује новац. И збиља Драгутин је промијенио тип свога новца по захтјеву републике, и мјесто латинског натписа ставља гдјерод и српски.

Отуда г. Брунели искључује фалсификације, као што су га искључивали и најстарији коментатори, који су знали као и Данте за новчано питање између републике и Србије. Одакле слједи да Данте не ставља оног рашког краља у ред злих као фалсификатора, него г. Брунели мисли, да сви краљеви, што их пјесник спомиње у XIX пјевању, нијесу али само по ономе што им ту приписује, него само да су тијем индивидуализирани. Са тога гледишта Стефан Драгутин је био много опачнији од његових сродника краљева.

Из ове своје расправе задарски професор закључује: а) да је краљ српски, ког Данте спомиње, био Стефан Драгутин; б) да aggiustare, боље него варијанта vedere, значи удесити, прилагодити, угледати се на; в) да се одвербуим тале односи на рђав успех због металке ниже смјесе, у неком новцу и у неким мјестима српским, од млетачке; г) да новац само индивидуализира краља, већ опакот, који је био оцу узео престо и живот; д) и најпослије да су најстарији коментатори тумачили овај стих много боље од оних послје њих, особито од модерних.

Пред овом исцрпном радњом г. Брунели „успјесни“ наше нове „науке“ о старим српским новцима ишчежавају као магла пред сунцем, хвала Дантеу, који је у својој великој поеми и Рашкој један стих посветио, у ком је споменут њезин одашњи међу народни велики значај баш у новчаном саобраћају.

T.

ДОМАЋЕ ВИЈЕСТИ

Цетиње, 5 маја.

(Дементи) Разни листови не престају говорити да је Висока Отоманска Порта, усљед заузимања аустро угарског посланика у Цариграду, повукла натраг дозволу, да се у Призрену установи наш консулат. Ти гласови немају никаквог основа, и ми се чудимо одакле су могли потећи. Ми смо у стању саопштити, да се питање о нашем консулату у Призрену налази онако, како је на први мах било испословано између Цетиња и Цариграда.

(Из војске.) Наш официрски кор опростио се свечаном вечером од г. пуковника Сумарокова, који је шест година провео међу нама, интересујући се живио за сваки покрет нашег народног живота, особито пак нашим војеним установама.

јака, који ће данити овце сусједове. Али сад, кад су оба стада наша, ваља, ма да је тешко наћи повод, протјерати урођеника.

У част Инглезима мора се признати, да нијесу сви мислили као представници њихове владе. Епископ Коленсо изјавио је г. 1877; „да је хипокриза, којом је анектиран Трансваал, недостојна инглеског имена. Ми поступамо — рече даље — попут чопора гусара, служећи се сад злом вјером, сад злоупотребили своје власти“.

Анексија Трансваала поста дакле готовим чином; али тек на папиру. {Обративши се у зајед на краљицу инглеску, обратише се Бури Богу; уста — кука и мотика, старо и младо, да оружјем у руди обрани своју независност.

Предалеко би нас водило, да опишемо све фазе англобурског рата. Буди довољно истаћи, да су Бури извојевали против Инглезима више победа, у низу којих су најважнија имена Ланглек, Ингого, а особито Мајуба. Инглеска узмаче пред успјесима бурским, и Гладстоне опозва декрет анексионални.

Да не буде самољубље инглеско сувише повриједило, није Инглеска хтјела да успостави пријатељство стање, т. ј. да се поврати на конвенцију од Саид Ривера. Већ дође до нове конвенције, која се је г. 1881. склопила у Преторији. Према овој конвенцији постала је република Трансваал некакав државоправни двоживац. У једну руку проглашена је потпуна самоуправа републике, а у другу проглашено пад њом суверенитет британско. Ова два протусловна начела у уставу трансваалском не могаху дуго обстојати једно уз друго. Да се уклоне неизбјеживи сукоби, приста инглеска влада на то, те је Трансваал послао у Лондон своје поузданике са мандатом, да споразумно са краљичиним заступницима утаначе нову конвенцију.

Након дуготрајних расправа подписана је г. 1884. у Лондону нова англо-

Вазда спреман и готов, да буде од помоћи својим младим друговима, црногорским официрима г. Сумароков је, као такав оставио трајан и пријатан спомен у војеним круговима. 29 Априла у вече главна дворана велике гостионице била је напуњена одбрањеном китом младих официра наше стојеће војске. На вечеру је дошао и Њ. Св. Књаз Мирко, војени министар г. В. Пламенац, бригадир В. Лакић, штаб министарства војног и официри наше стојеће војске свију родова оружја.

За трпезом је дао параза својим осјећајима и осјећајима свијех официра командир г. Јанко Вукотић, здравилом, у којој је рекао отприлике ово:

Господине полковниче!

Од доба великог реформатора наше отаџбине па овамо, ничу непрекидни одношаји, силне и велике православне земље руске, са нашом маленом отаџбином.

Бесиртни побједилац од Полтаве својим генијем уочио је још 200 година у напријед да земљи овој и ако малој предстоји велика задаћа у будућности.

Сви наслједници великог Петра подржавали су с Црном Гором везе браства, дијелили смо с промјенљивом срећом добро и зло и тијесно учествовали у судбини један другог. Много је и много за то вријеме, преко своје горовите главе претурила Црна Гора, а брацка Русија као старија сестра бдила је над њоме, бдила је над нашом судбином у не равној борби.

Поред многих доказа љубави и браства, којима је Русија обасипала Црну Гору, дошао је са висине Царског Престола, и онај знаменити дан, кад је силни православни Цар у својој знаменитој здравици нашег Витешког Господара, вођу овијех горштака, назвао јединим правим и искреним пријатељем Русије.

Здравица је та знаменита за нас, јер је у њој са висине престола одавно признание, за труде и напоре Црногораца и њихових вођа у продужењу два вијека, та се здравица није заборавила нити ће се заборавити у Русији јер она указује на велику словенску државу као коловођу у словенској породици и да је ту њена моћ, њена величина. На кад је све ово овако, једи природно да ми Вас нијесмо сматрали нити сматрамо странцем међу нама већ истинитијем братом по једној крви словенској, по једној вјери, сматрали смо Ве као Руса којему је сваки Црногорац истинити вјерни друг и брат.

Господине полковниче!

Ви сте на прошлој дружевској трпези, у вапој здравици, управљеној нашим официрима изразили најбоље и брацке жеље, за успјех у нашем раду. На овоме вам искрена хвала, а можете бити увјерени да и у вријеме нашег школовања, колико год млади и неiskusни, нијесмо ни часом заборавили да смо синови миле и поносне мајке наше Црне Горе.

Данас, аријели, искуснији, предвођени нашим узвишеним командантом Књазом Наслједником, под непрекидним надзором Витешког и славног нашег Господара, у Бога се и у њихову мудрост и витештво надимо, да ће се срећно и успјесно лађа при крају извести. Ви госп. полковниче можете бити

бурска конвенција. Та конвенција, којом је за државу Трансваал установљен нов дипломатски назив: „Република јужне Африке“, гласи, у колико се тиче питања, које нас овдје занима, овако:

„Јужно-афричка република не ће ни с којим народом — изузев са слободном државом Орање — и ни с којим урођеничким племеном на западу или истоку републике склопити ни уговор ни конвенције без предходне приволе Њезиног Величанства краљице. Привола ће се та сматрати да је дана од владе Њезинога Величанства, ако у року од 6 мјесеци пошто буде уручен влади препис дотичног уговора — а препис тај имат ће се предати одмах чим уговор или конвенција буду склопљени — влада Њезиног Величанства не буде изјавила, да је дотични уговор противан интересима Велике Британије или онима једног од јужно-афричких поједа Њезиног Величанства.“

Ова уставна лондонска конвенције постала је кашње непосредним поводом данашњег рата Инглезии су тврдили, да им на темељу те конвенције пристоји право суверенитета над Трансваалом, дочим је овај тврдио, да је њоме постао независном државом, сувереном у међународном погледу, али чији је суверенитет само у одређеном правцу ограничен.

Ми се овдје не можемо да упустимо у државоправне субтилности. Ипак можемо рећи, да суверенитет не престаје обстојати, ако је ограничен. Белгија је н. пр. за цијело у међународном погледу независна и суверена — према је њезин суверенитет ограничен тиме, што је обвезана на трајну неутралност.

увјерени да ће ваши мудри савјети наћи у нама трајног одзива на које ми остајемо из дубине наших војничких срца захвални а у име оне узвишене задаће којој смо позвани да служимо под барјаком и оружјем побједилаца: Царева Лаза, Чева, Мартинића, Круса, Граховца и Вучић-дола и других многих мјеста.

Вами, благородни господине и брате, срећан пут у далеку, срећну и славну вашу отаџбину. — Изволте понијети братски поздрав вапим друговима, напој старитој браћи руским официрима, а увјерени сте да ми што год желимо црногорском то желимо руском оружју.

Да живи непобедимо руско оружје! Живео пуковник Сумароков!

Бурни усклици „ура“ — „живно“ измијешани са звуцима музике, која је интонирао: „Боже, Цара храни“ — одговор је био овој здравици, овим братским осјећајима, који су излив душе сваког црногорског војника

У свом одговору, г. пуковник је поново нагласио своје освједочење, да је наша отаџбина и њена војска на најбољем путу правилног развитка за достижење опште велике српске мисли. Он ће, рече, понијети то освједочење као најдрагоцјенији поклон браћи по оружју у далекој, али нашим срцима тако блиској Русији. Брацка трпеза продужила се доцкан у ноћ, и кад се у име Своје и свих официра Њ. Св. Књаз Мирко загрлио са својим бившим наставником, захорило се из свију грла: Збогом и срећан ти пут!

Г. пуковник је сјутри дан отпутовао испраћен готово свијем грађанством наше престонице.

(Из Митрополије.) Дана 3 тек. пресели се у вјечност дјакон Стеван Пејовић. Пошто је покојник свршио овдашње школе, био је примјен у нашу Митрополију, најприје као црквенак, а послје економ. Њ. В. г. Митрополит Митрофан приликом свога поласка 1888. године у Русију на Кијевску свечаност пригодном девестогодишњице крштења Руса, реченога Пејовића као послужитеља водио је са собом.

Г. Митрополит цијенећи покојникове врлине 9 децембра 1893 год. рукоположио га је за дјакона. Покојник је у томе чину служећи при Митрополији обављао свеђер и дужност економа при истој.

У обављању како једне тако и друге дужности покојник је служио на потпуно задовољство предпостављених му власти. У друштву био је погодан као ико, а при томе знао је стећи љубав и уважења, како у већим тако и нижим круговима. У колико је од свакога љубљен био, то се освједочило при његовом спроводу; јер одавно незнамо толико народа при спроводу као што виђесмо при његовом.

Покојник имао је 30 година. Рођен је од сиромашних али поштених родитеља у селу Орасима у Ђепанској нахији. Оставши рано без оца као најстарији брат подигао је млађу браћу и сестре. Након себе оставио је 4. нејаке дјечице.

Вог покојника удостојио вјечнога блаженства.

(Из Позоришта.) Крсмановићева позоришна дружина добила је једног ваљаног глумца, који јој даје сасвим другу физиономију. Г. Јурковића до сада смо гледали у улогама: Кокардије у комедији „Диран и Диран“, па Валентина у Рајмундовој чаробној игри „Распикућа“, и синоћ у улози Петра Бернија у драми „Париска Сиротиња“ — и у свима овим улогама потпуно је публику задовољио. Види се да озбиљно схваћа своје улоге и да се труди да их вјерно и природно изрази, у чему добро успијева. Један ваљан глумац улијева вољу и својим друговима, исто као што им други слаби квари посао, те и сами без воље играју. И то сада видимо у Крсмановићевој дружини. Осим тога сада су боље и декорације и маскирање, па је бољи и избор комада. Сва три навише споменути комада ми смо радо и опет гледали.

„Диран и Диран“ нагонио нас је да се слатко смијемо сталешким предрасудама; у „Распикући“ видимо како се лакомисленошћу једног младог милионера знаде користити непоштени управитељ његова двора, и како тај милионер, дошавши до просјачког штапа наоди склоништа код једног свог бившег вјерног послужитеља, који је сад занатлија и срећан отац пуне куће дјеце; дочим га је онај непоштени управитељ, који је постао власником његовог двора, али сад срушен тешком болешћу, нечовјечки одбио с врата. У „Париској Сиротињи“ видимо како једна породица поморског капетана страда и долази до самоубиства лажним банкротством једнога банкера, чији је писар био спремио његову признаницу сврху 240.0000 франака, које му је онај поморски капетан био повјерио; што спасава ону јадну породицу и по заслуги казни непоштеног банкера. Врлине тријумфирају над опачином. Поред г. Јурковића, који је лијепо одиграо поморског капетана, синоћ су по заслуги били аплаудирани и г-ђа Стефановићка, удовица капетанова, и г. Крсмановић у улози Плантроза, бившег банкарског писара. Штета што је било мало публике, а зането сада на оваквим преставама може се душевно уживати и користити.

(Из главног одбора за подизање дома умоболнијех.)

(Наставак приложника из Морачко-Ровачког округа.)

Преко окружног одбора и његових помоћника приложили су из катедрале Пољске:

	фор. н.
Г. г. Капетан Саво Анђелић	10 —
Командир Лазар Бошковић	1 овна
Подкомандир Мато Грдинић	40 ока жита
Малиша Ивановић, бар. бат.	3 —
Поп Андрија Анђелић	5 —
Момчило Бошковић	4 —
Милија Ђулафић, учитељ	4 —
Радосав Раковић, учитељ	2 —
Милија Раосављевић	2 ф и 1 двица
Милован Рмандић, пјешак	10 ока жита
Марко Рмандић	1 —
Мијаило Бошковић	15 ока жита
Митар Смоло	1 двица
Бајо Реџић	10 ока жита
Мишо Вучинић	10 " "
Шоро Вучинић	10 " "
Јован Вучинић	10 " "
Турко Коњевић	1 —
Живко Коњевић	1 —
Секуле Лазов	1 —
Мирко Шпањо	10 ока жита
Милија Шпањо	12 " "
Сава Рабрен	1 брава
Милован Рабрен	1 —
Огњен Марковић	1 брава
Мијаило Ристић	1 —
Димитрије Рабрен	12 ока жита
Мијаило Вучинић	50
Марко Вучинић	5 ока жита
Мирко Марковић, трубац	10 " "
Јанко Ровчанин	5 " "
Милош Марковић	1 —
Шујо Реџић	1 —
Ико Зејак	1 —
Јанко Марковић	5 ока жита
Окица Вукадиновић	10 " "
Радуле Јокић	10 " "
Милан Раонић	10 " "
Раде Медов	10 " "
Матије Рабрен, кмет	2 —
Митар Рабрен	10 ока жита
Никола Рабрен	10 " "
Милутин Бошковић	5 " "
Спасоје Рабрен	15 " "
Милутин Бошковић	6 " "
Мијушко Марјановић	50
Раде Бошковић	50
Лазар Вукадиновић	5 ока жита
Вукадин Миликић	10 " "
Драго Раковић	50
Милутин Бараћ	5 ока жита
Димитрије Смоло	1 брава
Миладин Бараћ	10 ока жита
Марко Раковић	50
Лазар Чабаркапа	1 брава
Симо Медовић	50
Богдан Филипковић	50
Павле Ровчанин	5 ока жита
Ристо Медовић	50
Милосав Влаховић	5 ока жита
Гајо Медо	1 —
Павић Рабрен	10 ока жита
Гаврило Марковић	50
Алекса Рабрен	5 ока жита
Ристо	5 " "
Новица	5 " "
Радосав	5 " "
Илија	50
Мирко	5 ока жита
Косто Раковић	1 —
Максим Раковић	50
Тришко Шарац	5 ока жита
Филип Рабрен	5 " "
Мина Јокић	3 " "
Новак Вучинић	10 " "
Јован Јокић	4 " "
Лакић Крговић, официр	1 —
Беле Томовић, бар.	25 ока жита
Аго Ђоковић, кмет	20 " "
Милија Стеванов	1 фор и 20 " "
Новица Ваковић	1 брава
Милишко Вуковић	10 ока жита
Милован Стојинић	10 " "
Пуде Радосављевић	15 " "
Петар Вуковић	5 " "
Петриша Вуковић	2 —
Лазар Јовановић	20 ока жита
Маринко Вуковић	10 " "
Милишко Рубежић	2 —
Петко Милин	20 ока жита
Живко Перов	25 " "
Марко Вуковић	50
Милија Мушов	10 ока жита
Антоније Вучићев	5 " "
Божо Радејковић	10 " "
Дука Видовић	10 " "
Илија Мушов	10 " "
Ристо Видовић	10 " "
Мато Богданов	10 " "
Ристо Палевић	10 " "
Марко Чобелић	15 " "
Јакош Микић	10 " "
Драгутин Вуковић	5 " "
Марко Балтић	50
Илија Деден	10 ока жита
Јанко Палевић	1 —
Вучина Пејовић	10 ока жита
Зелен Деден	20 " "
Милосав Пејовић	10 " "
Мијат Палевић	50
Васо Пејовић	5 ока жита
Никола Палевић	5 " "
Вучина Вуковић	1 брава

Милан Балтић	5	ока	жита
Вук Палевих	10	"	"
Ново Пејовић	5	"	"
Филип Балтић	50	"	"
Милан Влаховић	10	ока	жита
Илија Пејовић	5	"	"
Милосав Гашовић	1	"	"
Филип Пејовић	5	ока	жита
Милета Филиповић	1	"	"
Илија Пејовић	10	ока	жита
Мидо Томовић	1	"	"
Андрија Поповић	1	брава	"
Милош Палевих	1	"	"
Милан Пејовић	10	ока	жита
Алекса Топовић	1	"	"
Јосим Маугаљ	50	"	"
Малиша Видовић	10	ока	жита
Милош Мишић	8	"	"
Радуле Пејовић	10	"	"
Милутин Мишевић, официр	25	"	"
Гавро Филиповић	5	"	"
Вучић Грувић	1	брава	"
Ветко Јованов	2	"	"
Ђорђија Ђорђић	10	ока	жита
Мијанло Вељовић	10	"	"
Андрија Пејовић	50	"	"
Милосав Вељовић	10	ока	жита
Никола Мишевић	50	"	"
Михаило Зејак	1	"	"
Неђељко Пејовић	10	ока	жита
Голуб Кржанов	1	"	"
Мило Видојевић	1	"	"
Раде Вељовић	50	"	"
Радован Пејовић	50	"	"
Сава Пејовић	5	ока	жита
Павле Ђорђић	50	нов. и	10
Петко Булатовић	10	"	"
Живко Радовић	5	"	"
Мирко Пејовић	10	"	"
Мираш Митров	50	"	"
Јаков Мишић	5	ока	жита
Павлина Дамјановић	10	"	"
Ђорђије Мирков	50	"	"
Груица Ристов	10	ока	жита
Милун Вељовић	12	"	"
Ра омир Новаков	5	"	"
Јован Томашев	5	"	"
Мјато Ђорђијев	50	"	"
Мијат Годуловић	5	ока	жита
Мијанло Радојевић	5	"	"
Мирела Радојевић	10	"	"
Павле Ђуров	50	"	"
Мијет Даниловић	5	ока	жита
Павле Даниловић	50	"	"
Милић Даниловић	50	"	"
Радован Вукојевић	5	ока	жита
Милан Зиндовић	50	"	"
Јелицеј Конатар	50	"	"
Јазар Јушковић	50	"	"
Павоје Вуковић	5	ока	жита
Млађен Вуковић	7	"	"
Спасоје Вуковић	10	"	"
Јован Фуштић	50	"	"
Ђеде Вуковић	5	ока	жита
Живко Зиндовић	5	"	"
Милун Конатар	5	"	"
Ристо Мишић	5	"	"
Голуб Конатар	5	"	"
Перо Митров	1	"	"
Ђуро Симо	5	ока	жита
Димитрије Конатар	5	"	"
Јосим Јушковић	5	"	"
Новица Боричић	1	"	"
Симо Терић	1	"	"
Радуле Вељовић	50	"	"
Мијанло Петронијев	50	"	"
Вукота Мијатов	50	"	"
Новица Томовић, официр	25	ока	жита
Видо Кругишић	1	брава	"
Радоје Анђелић	5	"	"
Миливојко Анђелић	10	"	"
Мрдо Васовић	50	"	"
Милан Вељовић	10	ока	жита
Јован Дробњак	1	"	"
Бојко Анђелић	1	брава	"
Петроније Марковић	1	ф. и	10
Илија Мршић	50	"	"
Васо Ровчанин	5	ока	жита
Јаков Томовић	10	"	"
Павле Ивановић	1	брава	"
Ристо Вакоч	10	ока	жита
Васо Томовић	10	"	"
Филип Томовић	10	"	"
Иван Томовић	10	"	"
Милосав Крговић	10	"	"
Вучић Мандић	10	"	"
Лука Крговић	10	"	"
Милосав Зиндовић	10	"	"
Јазар Зиндовић	10	"	"
Раде Грдинић	10	"	"
Јазар Грдинић	10	"	"
Гедоца Грдинић	15	"	"
Милун Зиндовић	50	"	"
Милун Фуштић	10	ока	жита
Вуксан Мијовић	2	"	"
Мерко Зиндовић	10	ока	жита
Никола Крговић	1	брава	"
Вучина Фуштић	10	ока	жита
Милан Зиндовић	10	"	"
Драго Зиндовић	5	"	"
Вукосав Ровчанин	10	"	"
Раде Зиндовић	10	"	"
Митар Нешковић	10	"	"
Радуле Крговић	1	"	"
Јазо Васовић	5	ока	жита
Шћепан Манојдовић	10	"	"
Којадин Жикић	10	"	"
Милон Жикић	2	"	"
Миливоје Жикић	5	ока	жита
Кап. Малиша Кругишић	50	"	"

Шурко Вељовић	10	"	"
Ристо Ивановић	10	"	"
Радуле Ивановић	10	"	"
Никола Бошковић	7	"	"
Вуканло Бошковић	5	"	"
Новица Фуштић	10	"	"
Бошко Фуштић	7	"	"
Милутин Фуштић	1	брава	"
Анто Фуштић	5	ока	жита
Лука Фуштић	5	"	"
Станиша Томовић	5	"	"
Милија Влаховић	5	"	"
Секуле Грдинић	10	"	"
Филип Грдинић	10	"	"
Павле Крговић	5	"	"
Вукосав Крговић	5	"	"
Мирко Крговић	5	"	"
Милија Зиндовић	50	"	"
Радован Јакшић	5	ока	жита
Никола Томин	5	"	"
Перо Васовић	5	"	"
Милош Вукић	5	"	"
Радуле Томовић	5	"	"
Милета Томовић	5	"	"
Иван Перуничкић	50	"	"
Милан Крговић	5	ока	жита

Свега: фнор. 93; ока ж. 1583; брава 17;
Од прије: „ 17509 06; ока ж. 14453; брава 57;
Укупно: „ 17602 06; „ „ 16036; „ 74

(Паставање со.)

Телеграми Бечког „Кор. Бира“.

БУДАПЕШТ, 29 априла. — Аустројска делегација изабрала је за пресједника Јаворског, који је истакао важност Цареве посјете у Берлину. Тројни савез гарантира мир, који аустројски народи желе. Угарска делегација изабрала је Силађија за пресједника, који је рекао, да осјећаји, изражени великим њемачким народом угарском Краљу потпуно одговарају угарским симпатијама према њемачком Цару и њемачком народу. Живо одобравање.

БУДАПЕШТ, 30 априла. — Цар је примио делегације, казавши да су односи са савезницима интимни, што свједочи дочек у Берлину; али су изврени и са осталим државама, особито са Русијом усљед постојаног споразума с њом односно свих питања на истоку.

КРФ, 1 маја. — Вјенчање Принцезе Марије са Великим Књазом Ђорђем Михајловићем било је у подне.

ПАРИЗ, 1 маја. — При ужим муниципалним изборима изабрани су 19 националиста и 11 републикана различних група. Бивши пресједник није успио.

БУДАПЕШТ, 1 маја. — У аустројском делегацијом буџетном одбору изражено је повјерење Голуховском, осим Чеха Сламе.

РИМ, 3 маја. — Крајња љовица изјавила је да ће се свим силама опријети новом правилнику. Толити је предложено, да се тај правилник преда једном одбору. Пелу није примио предлог. Крајња љовица је подигла такву буку, да је пресједник дигао сједницу. Листови веле да је неизбјежлив распуст камаре. Краљ је дошао из Напуља.

РИМ, 4 маја. — Краљов декрет одлаже засједање камаре.

РИМ, 5 маја. — Камара је распуштена. Нови избори 3/6. Парламанат сазван 16/6.

Англо-бурски рат.

ЛОНДОН, 29 маја. — Бури су се јако опрли Инглезима на ријечи Занди. Борба је била особито артиљеријска, али је и пјешадија учествовала и заузела два вуса. Губитци су инглоски мали. Бури су оступили. Инглезии иду напријед, и заробили су 20 Бура Роберте телеграфира, да се налази осам миља на сјевер ријеке Занда. Хамилтон је напшао на крвав отпор. Губитци су незнатни. Из Мазеру телеграф доноси, да се Орацжисти концентрирају у знатном броју на висовима источно Табанха — Вишбурга. Рундле се налази између Табанхе и Ледибранда.

ЛОНДОН, 30 априла. — Роберте јавља да је осам миља на југу Кронштата. Непријатељ напустио ноћу линију обране. Френч иде напријед коњицом. Други Робертсов телеграм јавља, да је без отпора заузео Кронштат.

ЛОНДОН, 1 маја. — Роберте јавља из Кронштата, да је Стејин јучер утекао, пошто је узалуд покушао, да побуди грађане на даљи отпор. Транзалвалски Бури под командом Боте и Девета изјавили су, да се већ неће борити на земљишту Орацжиске државе, и повукли су се иза ријеке Ваала. Орацжисти сада онгужују Транзалце, да су их проварили и повраћају се својим кућама. (?) Прије отласка Стејин је прокламирао Линдлеј за нову своју престоницу.

КРОНШТАТ, 2 маја. — Стејин је оставио Линдлеј прогласивши за престоницу Хејабрун. 400 бургера положили су оружје. Транзалци се концентрирају на Валу.

ПЕТЕРМАРИЦБУРГ, 2 маја. — Булер је успио да форсира дефило Бигарсберг. Окупација Дундеа данас се очекује.

ЛОНДОН, 3 маја. — Булер је заузео Дундеу. 2300 Бура пошло је у Гленкоу.

КРОНШТАТ, 3 маја. — Бури концентрирају све силе на Валу. Железница ће се до Кронштата успоставити до четвртка. Здравље војске најбоље.

ЛОРЕНЦМАРКЕЗ, 3 маја. — По бурским вјестима Бури су заузели урођенички квартал Мафекинга, али су ноћу били напанути, то су изгубили 7 мртвих. Губитци инглоски били бм тешки.

ЛОНДОН, 4 маја. — Булер је окупирао Гленкоје. „Делимаљ“ доноси из Лоренцомаркеза по вјестима из Преторије, да се Мафекинг предао у ноћељу у јутро, гдје су пуковник Павел, са 900 момака заробљени.

ЛОРЕНЦМАРКЕЗ, 4 маја. — Вјест из портогешког извора званичног: Код Мафекинга Бури су били одбијени са великим губитком. Из Дундеа Бури су се ноћу повукли.

ЛОНДОН, 5 маја. — Балфур је одговорио у доњој кући да још није дошло вријеме о измјени заробљеника. Роберте јавља да су многи Бури питали инглоског министра у Басутоланди за услове мира.

ПРЕТОРИЈА, 5 маја. — Бури су заузели тврђаву Мафекинг али су били ноћу окољени и изгубили су 7 мртвих и 17 рањених. Листови доноси, да је била битка код Кралпана, 32 миља на југу Мафекинга. Командант Клоф са патролом уљега је у Мафекинг. Повел је осуо ватру, убио 17 и заробио Клофа са 90 момака. (Ко ће сада истину разбрати што је било код Мафекинга?! У.)

ОБЈАВА.

Овијом стављам до знања мојим поштованим муштеријама овде и на страни, да сам моју дојаконну торзијску радњу, коју сам имао у ортачбини са пок. Јовом Геруном, отворио исту од 1 маја за мој сопствени рачун, обећајући се мојим муштеријама да ћу им вршити на потпуно задовољство.

Цетине. Катунска ул. Бр. 87.

С поштовањем
Јово А. Поповић.

Број 40 (1—2)
58

Објава

У магазину ове царинарнице догнат је 13 Децембра 1899 год. један сандук под знаком J. M. број 1056. садржећи кутијице са огледалима.

Пошто се власник није пријављивао то се с овим позива да би се пријавио са чистим документима да робу прими најдаље до 5 Јуна 1900, — јер у противном случају роба ће се реченог дана продати на јавној лиценцији и са новцима поступити према законским одредбама.

Подгорица, 5 маја 1900.

Број 184.

УПРАВА ЦАРИНАРНИЦЕ.

Број 41 (1—4)
77

Објава.

Сагласно паредби овдашњег Књаж. Црногор. Окр. Суда број 164. IV. 1899. 217. од 16 марта тек. год.

Са овим се износи на јавном иканту, двије куће на поду Стане жене Пера Ђуринковића постојеће у овој вароши, у тако званом Горњем пазару под № 78 и 79, под једним кровом, дијели их мулегин. Имају дужине међу листрама метара 8 и 70 цм., а ширине са кућинама и камарама по метара 13. Имају по једну бутину под № 80 и 81. са магазинима у простору колико кућа фата ширином и дужином, више кућа имају два пужпа мјеста.

Кућа и кућина права, налази се у комшилuku од истока са кућом Божа Бугара, од запада кућом Мата Чаклића, од сјевера зградама и кућом Јефта Петковића, од југа Горњи пазар т. ј. пјача.

Ко би желио речене куће купити и њихово право, нека се пријави у потписаној управи дана 1. јуна т. г. ког ће се дана лиценцирати, и понудиоцу највише цијене потписати.

Ријека, 19 априла 1900.

Број 429

УПРАВА ОПШТИНЕ РИЈЕЧКЕ.

Број 42 (1—3)
166

ЈА АНА ЧИЛАГ

са својом 185 центиметара дугом плавом и бујном косом, која је нарасла употребљујући пуних 14 месеци помаду осветљеног производа. Моја је п-мада испитана од најславнијих ауторитета и пронађена као једино средство притв испаднује косе, а постиче се сигуран успјех за рашћење косе. Призната је као једино и најбоље средство за сјачање тјемеча. Употребом моје помаде ојача код господе брк и коса и добију послје кратке употребе како брк тако и коса природну свјетлост и јачину а оглања сједоћу косе све до дубоке старости.

Цијена 1 судица круна 2, 4, 6 и 10.

Наруџбине се отпремају поштом сваки дан онама, који новац унапријед понају или привољу, да им се пошљика поуљене пошље. Наруџбине се шаљу на:

ANNA CSILLAG
Wien I., Seilergasse, 5.

Број 31 (5—20)